

Sirküler No: 4551

Sirküler Tarihi: 13.10.2025

KONU: DAR MÜKELLEF KURUM ÇALIŞANIN VEFATINDAN SONRA YAPILAN ÜCRET, ÖLÜM VE KIDEM TAZMİNATI VE HAYAT SİGORTASINDAN YAPILAN ÖDEMELERİN GELİR, DAMGA VE VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KARŞISINDAKİ DURUMU.

- Kanuni ve iş merkezi Türkiye'de bulunmayan ... merkezli kurumunuzun irtibat ofisinde hizmet erbabı olarak çalışan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı'ın vefat ettiği, ücretinin şirketin yurt dışı kazançlarından döviz olarak ödendiği, ödenen bu ücretin dar mükellef kurumunuzun Türkiye'deki hesaplarına gider olarak kaydedilmediği,

- Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesi kapsamında adı geçene ödenen ücretlerin gelir vergisinden istisna edildiği, ancak vefat eden çalışanın ölümü sonrasında mirasçılara kullanılmayan yıllık izin süresine isabet eden ücret ve aylık maaş alacağı ile ölüm ve günlük kıdem tazminatı tutarlarının ödeneceği,

- Şirket politikası olarak çalışanlarınıza "görev başında vefat" durumu için yurt dışı merkezden, yurt dışında yerleşik sigorta şirketine hayat sigortası yaptırıldığı ve bunun sonucunda sigorta şirketinden tazminat alma hakkının doğduğu, ödemenin sigorta şirketi tarafından işveren olarak şirketinize yapılacağı

belirtilerek, kurumunuz tarafından yasal hak sahiplerine eşit olarak paylaştırılacağı belirtilen bahsi geçen ödemelerin gelir, damga, veraset ve intikal vergisine konu olup olmayacağı ile kesinti yapılıp yapılmayacağı hususlarında Ankara Vergi Dairesi Başkanlığı' nca verilen 19.04.2022 tarih ve E-90792880-160.01.03[2021/21]-181888 sayılı Özelgede, özetle;

A- GELİR VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

İrtibat Büronuz çalışanı'ın tam mükellef olarak kabul edilmesi ve vefatı nedeniyle mirasçılara döviz olarak ödenecek aylık maaş, yıllık izin ücreti ve kıdem tazminatı karşılığı tutarın ücret hükümlerine göre vergilendirilmesi gerekmektedir.

Diğer taraftan, İrtibat Büronuzun Türkiye'de hiçbir şekilde kazanç elde edecek şekilde faaliyette bulunmaması, çalışanların ücretlerinin yurt dışından getirilen dövizlerle karşılanması ve yukarıda belirtilen diğer şartların da sağlanması halinde, adı geçen varislerine yapılacak söz konusu ödemelerin, Gelir Vergisi Kanununun 23 üncü maddesinin birinci fıkrasının (14) numaralı bendinin (a) alt bendine göre gelir vergisinden istisna edilmesi mümkün bulunmaktadır.

Ayrıca, yurt dışında yerleşik sigorta şirketine görev başında vefat eden çalışanları için yaptırılan hayat sigortası nedeniyle sigorta şirketi tarafından varislere ödenmek üzere merkezli'e aktarılan tazminat ve çalışanın vefatı dolayısıyla varislerine yapılacak ölüm tazminatı ödemesi, Gelir Vergisi Kanununun 61 inci maddesinde tanımlanan ücret geliri kapsamına girmemektedir.

B- DAMGA VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

... ..'ın vefatı nedeniyle mirasçılara ödenmek üzere hayat sigortası kapsamında sigorta şirketi tarafından İrtibat Büronuza yapılacak tazminat ödemesi ile çalışanın vefatı dolayısıyla varislere yapılacak ölüm tazminat ödemesinin, hizmet karşılığı yapılan bir ödeme olmaması nedeniyle bu ödemeler nedeniyle düzenlenen kağıtlardan damga vergisi aranılmaması gerekmektedir.

C- VERASET VE İNTİKAL VERGİSİ KANUNU YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

Kurumunuz bünyesinde çalışmakta iken vefat eden'ın mirasçılara ödenecek olan,

- Yıllık izin süresine isabet eden ücret, aylık maaş ödemesi ve kıdem tazminatı ödemesinin, (Kurumunuzun Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (g) bendinde sayılan kurumlardan olmaması nedeniyle) mirasçılar bakımından terekeye dahil edilecek alacakları olarak veraset ve intikal vergisine tabi tutulması,

- Ölüm tazminatı ödemesinin herhangi bir sözleşmeye veya kanuna dayanılarak yapılması durumunda veraset yoluyla intikal kapsamında; herhangi bir sözleşmeye veya kanuna dayanmadan yapılması halinde ise ivazsız intikal kapsamında veraset ve intikal vergisine tabi tutulması,

- Muris adına yaptırılan hayat sigortasının birikimsiz hayat sigortası olması ve murisin eceliyle vefat etmiş olması durumunda, mirasçılara yapılacak vefat tazminatı ödemesinin veraset ve intikal vergisine tabi tutulması, murisin kaza sonucu vefat etmiş olması durumunda mirasçılara yapılacak vefat tazminatı ödemesinin Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 2 nci maddesinin parantez içi hükmüne istinaden vergilendirilmemesi; muris adına yaptırılan hayat sigortasının birikimli hayat sigortası olması durumunda ise mirasçılara yapılacak vefat tazminatı ödemesinin veraset ve intikal vergisine tabi tutulması,

gerekmektedir.

Diğer taraftan, bu ödemelerin veraset ve intikal vergisi beyannamesi ile ilgili vergi dairesi müdürlüğüne beyan edilmesi ve vergi dairesince düzenlenecek ilişik kesme belgesinin Kurumunuza ibraz edilmesi halinde söz konusu ödemelerden herhangi bir tevkifat yapılmadan mirasçılara ödenmesi gerekmektedir. İlişik kesme belgesinin ibraz edilmemesi durumunda ise söz konusu ödemelerden veraset ve intikal vergisine tabi olanlar üzerinden Kurumunuzca veraset yoluyla intikallerde yüzde 5, ivazsız intikallerde yüzde 15 oranında tevkifat yapılmak suretiyle kalan kısmın mirasçılara ödenmesi mümkün bulunmakta olup, tevkif edilen paranın en geç bir hafta içinde en yakın vergi dairesine yatırılması ve durumun bağlı bulunulan vergi dairesine bildirilmesi gerekmektedir.

Açıklamasına yer verilmiştir.

Bilgilerinize sunarız.

Ş.A. Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.

(*) İşbu belge içeriği sadece bilgilendirme amaçlı olup, buradaki açıklamalar dayanak gösterilerek yapılacak işlemler sonucunda doğacak zararlardan şirketimiz sorumlu değildir.